

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

**NUTARIMAS
DĖL NEPAPRASTOSIOS PADĖTIES ĮVEDIMO**

2022 m. kovo d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

atsižvelgdamas į 2022 m. vasario 24 d. pradėtą vykdyti atvirą Rusijos Federacijos karinę agresiją prieš Ukrainą ir jos žmones;

atsižvelgdamas į tai, kad dėl Ukrainoje vykdomos karinės agresijos daromi nusikaltimai žmoniškumui, karo nusikaltimai, vykdomas valstybinis terorizmas ir nuolatiniai tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimai, lėmę humanitarinę bei pabėgėlių iš Ukrainos krizę;

atsižvelgdamas į Rusijos Federacijos bei Baltarusijos Respublikos vykdomą agresyvią politiką savo šalies gyventojų atžvilgiu, dėl kurios žymiai didėja šių šalių gyventojų pasitraukimo iš Rusijos Federacijos bei Baltarusijos Respublikos tikimybė;

primindamas, kad Lietuvos Respublikos Seimas 2022 m. vasario 24 d. rezoliucijoje Nr. XIV-930 „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“ konstatavo, kad Rusijos Federacijos veiksmai turi reikšmingai neigiamą poveikį ne tik Europos Sąjungos ir NATO, ypač rytinių jų narių, bet ir visos Europos saugumui;

atsižvelgdamas į tai, kad tokia situacija sudaro palankias sąlygas Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos valdžios institucijų nurodymu ar su jų žinia vykdyti hibridines atakas ir įvairiausio pobūdžio provokacijas prieš Lietuvos Respubliką;

atkreipdamas dėmesį į aktyvų Aliaksandro Lukašenkos režimo dalyvavimą Rusijos Federacijos agresijos prieš Ukrainos valstybę strategijoje ir į Rusijos karių sutelkimą Baltarusijos Respublikos teritorijoje ir didėjančią riziką, kad Baltarusijos režimas suaktyvins migrantų panaudojimą, kaip hibridinės agresijos prieš Lietuvos Respublikos formą;

atsižvelgdamas į tai, kad tokia situacija kelia grėsmę pirmaeiliams Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams;

atsižvelgdamas į tai, kad Lietuvos Respublikos Prezidentas 2022 m. vasario 24 d. dekretu Nr. 1K-872 „Dėl nepaprastosios padėties paskelbimo“ įvedė nepaprastąją padėtį ir Lietuvos Respublikos Seimas 2022 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. XIV-929 „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento sprendimo paskelbti nepaprastąją padėtį patvirtinimo“ patvirtino šį Lietuvos Respublikos Prezidento priimtą sprendimą;

įvertinęs tai, kad dėl tokios situacijos ne tik išlieka grėsmė visuomenės rimčiai, bet ji nuo minėtojo Lietuvos Respublikos Seimo sprendimo žymiai padidėjo ir šios grėsmės neįmanoma pašalinti laikinai netaikant naudojimosi kai kuriomis konstitucinėmis teisėmis ir laisvėmis apribojimų bei nenustačius nepaprastųjų priemonių;

vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 20 punktu, 144 straipsnio pirmąja dalimi, 145 straipsniu ir Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo 5 straipsniu, 6 straipsnio 1 dalimi, 7 straipsnio 1 dalimi, 28 straipsniu, n u t a r i a:

1 straipsnis.

1. 2022 m. kovo 11 d. 00 valandų 00 minučių visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje įvedama nepaprastoji padėtis.

2. Nepaprastoji padėtis įvedama dėl precedento neturinčiu mastu sutelktų Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos pajėgų, kurios vykdo karinę agresiją prieš kaimynystėje esančią Ukrainos valstybę ir sukėlė humanitarinę bei pabėgėlių krizę, taip pat grasina NATO, Europos Sąjungos ir kitų Europos valstybių saugumui ir kelia grėsmę pirmaeiliams Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams, be kita ko, dėl galimų hibridinių atakų ir įvairiausio pobūdžio provokacijų, bei, atitinkamai, visuomenės rimčiai, kurios neįmanoma pašalinti nepanaudojus Konstitucijoje ir Nepaprastosios padėties įstatyme numatyto naudojimosi atitinkamomis teisėmis ir laisvėmis proporcingo apribojimo ir netaikant konkrečių nepaprastųjų priemonių.

3. Nepaprastosios padėties įvedimo tikslas – naudojant šiame nutarime nustatytus naudojimosi nurodytomis teisėmis ir laisvėmis apribojimus ir nepaprastąsias priemones bei priimant sprendimus pašalinti dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos veiksmų ir jų sąlygotų procesų susidariusią grėsmę pirmaeiliams Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams ir visuomenės rimčiai.

4. Nepaprastosios padėties trukmė – nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto nepaprastosios padėties įvedimo laiko iki 2022 m. balandžio 20 d. 24 valandos 00 minučių.

5. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija yra institucija, kuri imasi visų reikalingų priemonių nepaprastosios padėties įvedimo tikslui pasiekti.

2 straipsnis.

Nepaprastosios padėties metu nustatomi šie naudojimosi Konstitucijos 25 ir 36 straipsniuose nurodytomis teisėmis ir laisvėmis apribojimai visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje:

1) draudžiama fotografuoti, filmuoti, kitaip fiksuoti ir (ar) rinkti informaciją apie energetikos ūkio sektoriui priskiriamas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbias įmones, įrenginius ir turta, Lietuvos ir sąjungininkų kariuomenių karinės technikos judėjimą, išskyrus, kai tai atlieka šių objektų apsaugą užtikrinantys subjektai arba gautas jų leidimas;

2) draudžiamas Rusijos Federacijos ar Baltarusijos Respublikos įsteigtų, tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų, kontroliuojamų ar finansuojamų subjektų radijo programų, televizijos programų ir (ar) atskirų programų retransliavimas ir (ar) platinimas internete Lietuvos Respublikos teritorijoje, išskyrus tuos atvejus, kai Lietuvos radijo ir televizijos komisija suteikia leidimą arba kai jos retransliuojamos (platinamos) iš Europos Sąjungos valstybių narių ar Europos Tarybos konvenciją dėl televizijos be sienų ratifikavusių valstybių;

3) ribojamas Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 ir (ar) 3 punkte nurodytos informacijos skleidimas; šis ribojimas įgyvendinamas teismui per 72 valandas priimant sprendimą pagal žurnalistų etikos inspektoriaus ar Lietuvos policijos prašymą *mutatis mutandis* taikant Visuomenės informavimo įstatymo 52 straipsnį. Pirmosios instancijos teismo sprendimo apskundimas nesustabdo jo vykdymo. Iki teismo sprendimo priėmimo, bet ne ilgiau kaip 72 valandoms policija ar žurnalistų etikos inspektorius gali duoti privalomus nurodymus elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjams ir interneto prieigos paslaugų teikėjams panaikinti galimybę pasiekti visuomenės informavimo priemones, o leidinių pardavėjams, leidinių pristatymo ar kitokias platinimo paslaugas teikiantiems subjektams – sustabdyti leidinių pardavimą, pristatymą ar platinimą, ilgiau kaip 72 valandoms – šie nurodymai duodami teismo sprendime;

4) asmenims draudžiama organizuoti ir rinktis į susirinkimus, kurių tikslas – bet kokia forma ar apimtimi palaikyti Rusijos Federacijos ir (ar) Baltarusijos Respublikos veiksmus, dėl kurių įvesta nepaprastoji padėtis.

3 straipsnis.

Nepaprastosios padėties metu taikomos šios nepaprastosios priemonės, nurodytos Nepaprastosios padėties įstatymo 28 straipsnyje:

1) valstybės rezervo naudojimas siekiant užtikrinti tinkamas užsieniečių, besitraukiančių nuo karinės agresijos ir (ar) persekiojimo, priėmimo sąlygas, paramos Ukrainai teikimą,

institucijų, dalyvaujančių nepaprastosios padėties valdyme, veiklos finansavimą bei siekiant pašalinti susidariusią grėsmę pirmaeiliams Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams ir visuomenės rimčiai;

2) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto (toliau – svarbūs objektai) sustiprinta apsauga. Ministerijos, kurių veiklos sritims priskirti svarbūs objektai, kartu su svarbių objektų operatoriais ir (ar) valdytojais, organizuoja sustiprintos svarbių objektų apsaugos vykdymą, įskaitant organizacinių ir (ar) techninių priemonių diegimą, sustiprinto kibernetinio saugumo užtikrinimą, taip pat apsaugos zonų aplink svarbius objektus, kuriuose draudžiamas asmenų lankymasis, nustatymą. Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos policija užtikrina sustiprintą reagavimą į saugumo incidentus svarbiuose objektuose ir sustiprintą patruliavimą prie svarbių objektų;

3) valstybės sienos apsaugos sustiprinimas. Sustiprinama Europos Sąjungos išorės sienos apsauga, taikant įstatymuose ir specialiuose planuose nustatytas priemones. Asmenys, ketinantys kirsti ar kirtę nurodytą sieną tam nenustatytoje vietoje, į šalies teritoriją negali būti įleidžiami (ši nuostata netaikoma siekiant užtikrinti užsieniečių, besitraukiančių nuo karinės agresijos ir (ar) persekiojimo, humanitarinį patekimą, įskaitant tuos, kurie neturi galiojančio kelionės dokumento);

4) užsieniečių, vykstančių pagal specialiąją tranzito schemą, tranzitas per Lietuvos Respublikos teritoriją vykdomas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nustatytas ir su Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos suderintas sąlygas;

5) užsieniečių vizų režimo sugriežtinimas. Sugriežtinus vizų režimą sustabdomas Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečių prašymų išduoti vizas priėmimas ir sprendimų dėl jų priėmimas Lietuvos Respublikos vizų tarnybose užsienyje, išskyrus atvejus, kai dėl vizų išdavimo tarpininkauja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija;

6) pasienio ruože transporto priemonių ir asmenų bei jų bagažo tikrinimas įstatymų nustatyta tvarka, siekiant surasti ir paimti neteisėtai laikomus šaunamuosius ginklus, šaudmenis, sprogstamąsias, radioaktyvias, nuodingąsias ir kitokias pavojingas medžiagas bei priemones, nustatyti bei sulaikyti įstatymų pažeidėjus, užtikrinti viešąją tvarką ir visuomenės rimtį, apsaugoti gyventojų gyvybę, sveikatą ir turtą.

4 straipsnis.

1. Nepaprastosios padėties metu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatyta tvarka pasitelkiama Lietuvos kariuomenė.

2. Lietuvos kariuomenė pasitelkiama šio nutarimo 3 straipsnio 3 punkte numatytoms nepaprastosioms priemonėms įgyvendinti.

3. Nepaprastosioms priemonėms įgyvendinti pasitelkti Lietuvos kariuomenės kariai nepaprastosios padėties laikotarpiu turi Lietuvos Respublikos karinės jėgos naudojimo statuto 13 straipsnio 2 dalyje nustatytas teises.

Seimo Pirmininkė